



**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**  
**МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ**

**ЗАПОВЕД**

№ РД – 489

София, 26.06.2019 г.

На основание чл.11, ал.1, т.5 от Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр.91/2002г.) и чл.13, ал.1 от Наредба №7/1999г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (ДВ, бр.45/1999г.) и във връзка с прилагането на Наредба №11/2007г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) в атмосферния въздух (ДВ, бр.42/2007г.) и Наредба №12/2010г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр.58/2010г.).

**НАРЕЖДАМ:**

1. Продължава редовната дейност на ръчните пунктове (РП) за оценка на качеството на атмосферния въздух в Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух (НАСККАВ), включени в Таблица №1 по отношение на посочените замърсители.

Таблица №1

Населено място	Ръчен пункт	Контролирани замърсители
Гара Яна*	“Гара Яна”	ФПЧ <sub>10</sub> (Cd, ПАВ и Pb)
Долни Воден*	“Долни Воден”	ФПЧ <sub>10</sub> (Cd и Pb)
В. Търново*	“РИОСВ”	ФПЧ <sub>10</sub> , (As, Cd, Pb и ПАВ <sup>1</sup> ) C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> и ФПЧ <sub>2,5</sub>
Монтана*	“РИОСВ”	ФПЧ <sub>10</sub> (Ni и ПАВ), SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub>
Пирдоп*	“Пирдоп”	ФПЧ <sub>10</sub> (Cd и Pb), NO <sub>2</sub> и SO <sub>2</sub> <sup>2</sup>
Перник*	“Църква”	ФПЧ <sub>10</sub> (Cd, ПАВ и Pb) и ФПЧ <sub>2,5</sub>
Пазарджик	“РИОСВ”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub> ;
Хасково*	“РИОСВ”	ФПЧ <sub>10</sub> (Cd и ПАВ), SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub>
Стара Загора	“РИОСВ”	C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> и ФПЧ <sub>2,5</sub>

2. Продължава редовната експлоатация на действащите автоматични измервателни станции (АИС) включени в Таблица №2 по отношение на посочените замърсители и параметри.

<sup>1</sup> ПАВ – Измерването на ПАВ във фракция ФПЧ<sub>10</sub> ще започне да се извършва след закупуване на необходимата апаратура.

<sup>2</sup> Измерването се извършва с автоматичен анализатор



Таблица №2

Населено място	АИС	Контролирани замърсители
София	“Надежда”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и O <sub>3</sub> ; СНМП
София	“Дружба”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> и O <sub>3</sub> ; СНМП
София	“Младост”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO и C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> ; СНМП
София	“Хиподрума”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , O <sub>3</sub> , и ФПЧ <sub>2.5</sub> ; СНМП
София*	“ИАОС/ Павлово”	ФПЧ <sub>10</sub> (Pb и ПАВ), SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , CO, O <sub>3</sub> , прекурсори на O <sub>3</sub> (1,2,4 – триметил бензен, 1,2,3 – триметил бензен, 1,3,5 триметил бензен), ксилен и толуен; СНМП
София*	“Копитото”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni, Pb и ПАВ), ФПЧ <sub>2.5</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , CO, O <sub>3</sub> , прекурсори на O <sub>3</sub> (1,2,4 – триметил бензен, 1,2,3 – триметил бензен, 1,3,5 триметил бензен), ксилен и толуен; СНМП
Пловдив	“Каменица”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , O <sub>3</sub> и ФПЧ <sub>2.5</sub> ; СНМП
Пловдив*	“ЖК Тракия”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni и ПАВ), SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , ксилен, толуен и CO; СНМП
Варна	“СОУ Ангел Кънчев”	ФПЧ <sub>10</sub> , ФПЧ <sub>2.5</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , Общи неметанови въглеводороди, CH <sub>4</sub> и O <sub>3</sub> ; СНМП
Варна*	“ЖК Чайка”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni, Pb и ПАВ), SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> и CO; СНМП
Девня	“Изворите”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , O <sub>3</sub> и NH <sub>3</sub> ; СНМП
Русе	“Възраждане”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , O <sub>3</sub> и ФПЧ <sub>2.5</sub> ; СНМП
Враца	“ЖП Гара”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO и O <sub>3</sub> ; СНМП
Г. Оряховица	“Г. Оряховица”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и O <sub>3</sub> ; СНМП
Плевен*	“НУ Патриарх Евтимий”	ФПЧ <sub>10</sub> (ПАВ), SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> и CO; СНМП
Ловеч	“Ловеч”	ФПЧ <sub>10</sub> ; СНМП
Видин	“Видин 2”	ФПЧ <sub>10</sub> и SO <sub>2</sub> ; СНМП
Шумен	“Шумен”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и O <sub>3</sub> ; СНМП
Добрич	“ОУ Хан Аспарух”	ФПЧ <sub>10</sub> ; СНМП
Перник	“Център”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и CO; СНМП
Гълъбово	“Гълъбово”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub> /NO
Благоевград*	“Благоевград”	ФПЧ <sub>10</sub> (ПАВ), SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , ксилен, толуен и O <sub>3</sub> ; СНМП
Кърджали*	“Студен Кладенец”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Pb и ПАВ), SO <sub>2</sub> , O <sub>3</sub> и CO; СНМП
Смолян	“Библиотеката”	ФПЧ <sub>10</sub> ; СНМП
Стара Загора	“Зелен Клин”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, O <sub>3</sub> , Общи неметанови въглеводороди и H <sub>2</sub> S; СНМП
Димитровград	“Раковски”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, O <sub>3</sub> , NH <sub>3</sub> и H <sub>2</sub> S; СНМП
Бургас	“Кв. Долно Езерово”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , O <sub>3</sub> , Общи неметанови въглеводороди, CH <sub>4</sub> и H <sub>2</sub> S; СНМП
Бургас	“Кв. Меден Рудник”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , O <sub>3</sub> , и H <sub>2</sub> S; СНМП
Сливен	“Сливен”	ФПЧ <sub>10</sub> и SO <sub>2</sub> ; СНМП
Несебър*	“Несебър”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni, Pb и ПАВ), SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , ксилен, толуен и O <sub>3</sub> ; СНМП

2.1. Контролът на ПАВ във фракцията ФПЧ<sub>10</sub> включва определяне на съдържанието на бензо(а)пирен.

2.2 Стандартният набор от метеорологични параметри (СНМП) включва измерване на: скорост и посока на вятъра, слънчева радиация, температура, налягане и влажност.



2.3. За оценка на съответствието с целта за ограничаване на експозицията на ФПЧ<sub>2,5</sub> за опазване на човешкото здраве, респективно за определяне на показателя за средна експозиция на населението, съгласно Приложение №10 към чл.16 на Наредба №12/15.07.2010г., се използват данните от всички пунктове за мониторинг, контролиращи показател ФПЧ<sub>2,5</sub>, с изключение на пунктове АИС „Копитото” и „КФС” – Рожен.

3. Продължава редовната експлоатация на АИС за мониторинг на КАВ за опазване на екосистеми, включени в Таблица №3, по отношение на посочените в таблицата замърсители и параметри.

Таблица №3

Местоположение	АИС (Е)	Контролирани замърсители
Рожен*	“КФС”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni, ПАВ и Pb, Hg <sup>3</sup> ), ФПЧ <sub>2,5</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, O <sub>3</sub> , C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> и химичен състав на фракция ФПЧ <sub>2,5</sub> ; СНМП
Витиня	“ЕС 1”	ФПЧ <sub>10</sub> , ФПЧ <sub>2,5</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и O <sub>3</sub> ; СНМП
Юндола	“ЕС 2”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и O <sub>3</sub> ; СНМП
Старо Оряхово	“ЕС 3”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO и O <sub>3</sub> ; СНМП

<sup>3</sup> Измерването на живак ще започне да се извършва след закупуване на необходимата апаратура.

3.1. Химичните компоненти в състава на ФПЧ<sub>2,5</sub>, които се определят като минимум, са посочени в Приложение №9 от Наредба №12/15.07.2010г.

4. Продължава редовната експлоатация на действащите пунктове за мониторинг (ПМ), включени в Таблица №4, използващи нереферентни/индикативни ДОАС методи за част от показателите, съгласно посочените в таблицата замърсители и параметри.

Таблица №4

Населено място	Пункт за мониторинг	Контролирани замърсители
Никопол	“ДОАС N”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> и CO; СНМП; ДОАС метод – NO <sub>2</sub> /NO, O <sub>3</sub> , NH <sub>3</sub> и SO <sub>2</sub>
Свищов	“ДОАС S”	ФПЧ <sub>10</sub> и H <sub>2</sub> S; СНМП; ДОАС метод – SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, CS <sub>2</sub> и O <sub>3</sub>
Силистра	“ДОАС S1”	ФПЧ <sub>10</sub> и SO <sub>2</sub> ; СНМП; ДОАС метод - NO <sub>2</sub> /NO, O <sub>3</sub> и SO <sub>2</sub>
Ръжена *	“ДОАС - Ръжена”	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni, ПАВ и Pb); рН (на валежи); СНМП; ДОАС метод – SO <sub>2</sub> , NO <sub>2</sub> , HCl, Cl, HCN и NH <sub>3</sub> фосген
Бургас*	“ДОАС - РИОСВ”	ФПЧ <sub>10</sub> (Ni и ПАВ); СНМП; ДОАС метод – SO <sub>2</sub> , C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , NO <sub>2</sub> , O <sub>3</sub> , толуен, ксилен и стирен

4.1. Обхватът на първите 3 (три) ПМ в таблица №4 е съгласно съвместните договорености с Румънската страна за управление на Общата българо-румънска система за мониторинг на КАВ в района на Долен Дунав.

4.2. Обхватът на ПМ “ДОАС – Ръжена” е съгласно решение на работна група при Президента на Република България.

5. Редовната експлоатация на АИС, включени в Таблица №5, се осъществява съгласно условията в комплексните разрешителни за експлоатация на съответните инсталации.

Таблица №5

Населено място	АИС/оператор	Контролирани замърсители	Оператор
Златица*	“Аурубис България” АД	ФПЧ <sub>10</sub> (As, Cd, Ni, Pb) и SO <sub>2</sub>	“Аурубис България” АД
Куклен*	“Куклен”/ КЦМ Пловдив	ФПЧ <sub>10</sub> (Cd и Pb) и SO <sub>2</sub>	КЦМ АД



Полски градец	“Полски градец”/ ТЕЦ “Марица изток 2”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub> /NO, СНМП	ТЕЦ “Марица изток 2” ЕАД
Камено	“ДОАС Камено”/ Лукойл Нефтохим - Бургас	ДОАС метод - SO <sub>2</sub> , C <sub>6</sub> H <sub>6</sub> , NO <sub>2</sub> /NO, O <sub>3</sub> , фенол и стирен, СНМП	Лукойл Нефтохим –Бургас АД
Гълъбово	ТЕЦ “Марица изток 1”	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub> /NO, СНМП	ТЕЦ “Марица изток 1” АД
Гълъбово	„Брикел“ ЕАД	ФПЧ <sub>10</sub> , SO <sub>2</sub> и NO <sub>2</sub> /NO, СНМП	„Брикел“ ЕАД

5.1. При наличие на Автоматична измервателна станция за контрол на качеството на атмосферния въздух, инсталирана на основание условие от издадено комплексно разрешително, в случай на преустановяване (прекратяване) на дейността на инсталацията, операторът следва да уведоми писмено съответната РИОСВ за крайната дата на спиране на работата на АИС, като заедно с уведомителното писмо представи наличните данни от измерванията на контролираните замърсители и извършваната калибровка за последните 3 години. Регионалната инспекция трябва да изпрати копия от получената документация на ИАОС – дирекция „Мониторинг и оценка на околната среда“, отдел „Мониторинг на въздуха, шума и радиологичен мониторинг“ (МВШРМ), както и на МОСВ – дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ (ОЧВ).

6. Нивата на Pb, Cd, Ni, As и ПАВ в пунктовете (означени със “\*”) по таблици № 1, 2, 3, 4 и 5 по-горе, се определят чрез лабораторен анализ на съдържанието им във фракцията ФПЧ<sub>10</sub>.

6.1. Анализът на тежки метали, арсен и ПАВ от отделните пунктове за мониторинг на КАВ се извършва в посочените в Таблица №6, базови регионални лаборатории.

Таблица №6

Регионална лаборатория /РЛ/	РЛ/Пункт за мониторинг(ПМ)
<b>ТЕЖКИ МЕТАЛИ И АРСЕН</b>	
Централна лаборатория	обслужва Централна лаборатория - ПМ Копитото и Пирдоп
Плевен	обслужва ПМ на РЛ Плевен
Варна	обслужва ПМ на РЛ Варна
Велико Търново	обслужва ПМ на Централна лаборатория - ПМ Перник и ПМ на РЛ Велико Търново
Хасково	обслужва ПМ на РЛ Хасково и РЛ Смолян
Пловдив	обслужва ПМ на РЛ Пловдив
Бургас	обслужва ПМ на РЛ Бургас
Монтана	обслужва ПМ на РЛ Монтана
Стара Загора	обслужва ПМ на РЛ Стара Загора
Русе	обслужва ПМ на Централна лаборатория - ПМ Павлово и Гара Яна
<b>ПАВ</b>	
Централна лаборатория	обслужва ПМ на Централна лаборатория и Перник
Пловдив	обслужва ПМ на РЛ Пловдив, РЛ Хасково, РЛ Смолян и Централна лаборатория - ПМ Павлово
Бургас	обслужва ПМ на РЛ Бургас и РЛ Благоевград
Стара Загора	обслужва ПМ на РЛ Стара Загора
Плевен	обслужва ПМ на РЛ Плевен и РЛ Монтана
Варна	Обслужва ПМ на РЛ Русе, РЛ Шумен и РЛ Велико Търново

6.2. Процедурите по предварителната подготовка на филтрите и последващата им обработка съгласно изискванията на БДС EN 12341 се извършват в посочените в Таблица №7 базови регионални лаборатории.



Таблица №7

Регионална лаборатория	Пункт за мониторинг
ФПЧ <sub>10</sub>	
ИАОС–Централна лаборатория	обслужва районите на София, Перник и Благоевград
Плевен	обслужва районите на Плевен, Монтана и Враца
Пловдив	обслужва районите на Пловдив, Смолян и Пазарджик
Русе	обслужва районите на Русе, Шумен, Варна и Велико Търново
Стара Загора	обслужва районите на Стара Загора, Хасково и Бургас

7. Методите и средствата за измерване, използвани за текуща оценка на КАВ в ПМ, по таблици № 1, 2, 3 и 4 по-горе са посочени в Таблица 1.1 на Приложение 1 към настоящата заповед, заедно с част от установените към тях основни изисквания.

7.1. Методите и средствата за измерване, използвани за индикативна, допълваща текущата, оценка на КАВ в ПМ са посочени в Таблица 1.2 на Приложение 1, заедно с част от установените към тях основни изисквания.

8. Всички средства за измерване (автоматични анализатори, устройства за вземане на проби и др.), които се доставят за нуждите на НАСККАВ, следва да отговарят на изискванията на БДС, посочени в Таблица 1.1 на Приложение 1, в т.ч. да работят по установените в националното законодателство и/или директивите на ЕС референтни методи за вземане на проби, анализ и измерване на контролираните замърсители.

9. За осигуряване изпълнението на нормативните изисквания за минимум регистрирани данни от пунктовете за мониторинг към НАСККАВ, в отдел „Калибровка” на ИАОС да се поддържа необходим резерв от анализатори и пробовземни устройства. Отдел „Калибровка” изготвя регистър на резерва от апарати и го актуализира непрекъснато.

9.1. В случаите, когато не е осигурено изпълнението на нормативните изисквания за минимум регистрирани данни от пунктовете за мониторинг, ИАОС изготвя доклад до министъра на околната среда и водите за причините за неизпълнението, както и за предприетите мерки.

10. Извършването на процедури по доказване на идентичност на измерванията, получавани от нереперентната апаратура за определяне на ФПЧ<sub>10</sub> в действащите ПМ от различни класове се осъществява съгласно изискванията на Ръководството на Европейската агенция по околна среда за демонстриране на еквивалентност на методите за мониторинг на атмосферния въздух.

11. Докладването на данните и информацията от посочените по-горе пунктове да се извършва както следва:

11.1. При липсващи повече от 10 средночасови стойности от даден анализатор се изисква отчет от съответните РЛ (оператори на АИС) за причините за допуснатите липси, както и за предприетите мерки за отстраняване на проблема. Отчетът се изпраща по електронна поща в отдел „Координация на РЛ” на ИАОС.

11.2. Превишенията на праговите стойности (ПС) [средночасови, осемчасови (за O<sub>3</sub> и CO) и/или средноденонощни], регистрирани от ПМ, се докладват ежедневно (всеки работен ден) в дирекция „Политики по околна среда и координация на контролната дейност“ (ПОСККД) на МОСВ по факс.

11.3. Информацията и данните за нивата на ФПЧ<sub>10</sub> (за всеки месец) и/или на ФПЧ<sub>2,5</sub>, (за всяко тримесечие) регистрирани от ПМ на територията на дадена РИОСВ се изпращат ежемесечно/на тримесечие по електронна поща до дирекция „ОЧВ“ и дирекция „ПОСККД“ до 20 число на следващия месец. Форматът за представяне на информацията е посочен в Приложение 2. Информацията се изпраща по електронна поща в дирекция „ОЧВ“ на следните адреси: [angelov@moew.government.bg](mailto:angelov@moew.government.bg), [Mihajlov@moew.government.bg](mailto:Mihajlov@moew.government.bg) и [gyordanova@moew.government.bg](mailto:gyordanova@moew.government.bg), и в дирекция „ПОСККД“ на адрес: [kkd@moew.government.bg](mailto:kkd@moew.government.bg).

11.4. За всеки отделен случай на превишаване на установените ПС за средночасови (за CO - осемчасови) и средноденонощни концентрации на основните газообразни показатели (с



изключение на тези за  $O_3$ ) за КАВ, съгласно чл.4, ал.1 от ЗЧАВ, съответната РИОСВ изготвя доклад, който следва да съдържа: брой превишения на ПС, причини и източници, довели до нарушаване на ПС, предприети мерки от страна на РИОСВ за ограничаване на замърсяването. В случаите, когато превишението на дадена ПС се повтори в рамките на 3-4 дни, се изготвя един доклад. Докладите се изпращат до дирекция „ОЧВ“ и дирекция „ПОСККД“ и отдел „МВШРМ“ на ИАОС в 5 дневен срок от датата на регистрираното превишение.

11.5. Регионалните инспекции по околната среда и водите изготвят доклади за зимен (01.10. на предходната година до 31.03. на настоящата година) и летен (от 01.04. до 30.09.) период за състоянието на КАВ в контролираната от тях територия, по показатели фини прахови частици ( $ФПЧ_{10}$  и  $ФПЧ_{2,5}$ ) и озон. Докладите се изпращат до дирекция „ОЧВ“ и дирекция „ПОСККД“ в 30 дневен срок след приключване на съответния период.

11.6. Данните за автоматично контролираните замърсители от ПМ по Таблица №5 се изискват от съответните оператори и се съхраняват на магнитен/оптичен носител в съответната РИОСВ (Пловдив, Хасково, Стара Загора, Бургас, Варна и София), от датата на пускане в експлоатация до включването на ПМ в системата за предаване на информацията в реално време до НАСККАВ. Ежемесечно, до 25 число, горепосочените РИОСВ изпращат по електронна поща в дирекция „ОЧВ“ и отдел „МВШРМ“ на ИАОС данните, получени от операторите и анализ за броя на регистрираните превишения на съответните прагови стойности на контролираните от тези ПМ атмосферни замърсители.

11.7. Данните за Pb, As, Cd, Ni и/или ПАВ от ПМ, включени в Таблица №5 се събират от съответните оператори и изпращат от РДП/РИОСВ в МВШРМ/ИАОС по съществуващата процедура за предаване на данните за тези замърсители от НАСККАВ, съгласно писмо на ИАОС с Изх. №91-00-1346/15.04.2005г., както и в дирекция „ОЧВ“ по електронна поща.

11.8. Данните за нивата на Pb, As, Cd, Ni и/или ПАВ от ПМ, включени в таблици №1, 2, 3, и 4 (за всяко тримесечие), се изпращат по електронна поща от съответната РИОСВ, на чиято територия са разположени пунктовете, в дирекция „ОЧВ“ до 30 число на месеца, следващ докладвания период. Данните за нивата на Pb, As, Cd, Ni и/или ПАВ от ПМ „Аурубис България“ АД, се изпращат по електронна поща от РИОСВ - София.

Форматът за представяне на данните по точка 11.8. е посочен в Приложение 3.

11.9 При стойности на As, Cd, Ni, Pb и ПАВ под откриваемия минимум, в системата се въвеждат стойности равни на половината от стойността на откриваемия минимум.

12. Отговорните експерти по отделните подточки на т.11 се определят от директорите на РИОСВ и ИАОС в 30 дневен срок от влизането в сила на настоящата заповед.

13. Класификацията на ПМ (включени в таблици №1, 2, 3 и 4), съгласно чл.10 ал.3 от Наредба №7 за оценка и управление на КАВ е посочена в Приложение 4.

Настоящата заповед влиза в сила от 01.07.2019г. и отменя Заповед № РД-66/28.01.2013г. на министъра на околната среда и водите.

Дирекция „ОЧВ“ и дирекция „ПОСККД“ на МОСВ оказват, съобразно своите компетенции, необходимата методическа помощ на ИАОС във връзка с изпълнението на настоящата Заповед.

Главна дирекция „ЛАД“ – Централна лаборатория и дирекция „МООС“ - отдел „МВШРМ“ и отдел „Калибровка“ на ИАОС оказват, съобразно своите компетенции, необходимата методическа помощ на РИОСВ и РЛ във връзка с изпълнението на настоящата Заповед.

Заповедта да се изпрати в едноседмичен срок след подписването ѝ до директорите на РИОСВ и изпълнителния директор на ИАОС за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на заместник-министъра на околната среда и водите с ресор ИАОС.

„За министър.  
Заместник-министър: Николай Венев  
Заповед за заместване РД-451/10.06.2019г.

МИНИСТЪР





ПРИЛОЖЕНИЕ 1 към Заповед № РД-

ЕДИННИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ, ИЗПОЛЗВАНИ В НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

ТАБЛИЦА 1-1: ЕДИННИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ И СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ ИЗПОЛЗВАНИ В ПУНКТОВЕТЕ ЗА ПОСТОЯННИ ИЗМЕРВАНИЯ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ

Замърсител	Метод за измерване	Средства за измерване	Цели за качеството на данните
ФПЧ <sub>10</sub>	БДС EN 12341	Пробовземни устройства (ПУ) и последващ тегловен анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
		Автоматични анализатори (АА)	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
ФПЧ <sub>2,5</sub>	БДС EN 12341	ПУ и тегловен анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
SO <sub>2</sub>	БДС EN 14212	АА	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
NO <sub>2</sub> /NO	БДС EN 14211	АА	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
O <sub>3</sub> и свързани NO и NO <sub>2</sub>	БДС EN 14625	АА	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
CO	БДС EN 14626	АА	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.



C <sub>6</sub> H <sub>6</sub>	БДС EN 14662- част 3	АА	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
Pb	БДС EN 14662- част 2	ПУ и лабораторен анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
Cd, Ni, As	БДС EN 12341 (пробовземане); БДС EN 14902 (анализ).	ПУ и лабораторен анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
ПАВ [Бензо (а) пирен]	БДС EN 12341 (пробовземане); БДС EN 14902 (анализ).	ПУ и лабораторен анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в приложение №4 към чл.14 и чл.15, ал. 1 и 2 от Наредба №11/14.05.2007 г.
Hg	БДС EN 12341 (пробовземане); БДС EN 15549 (анализ)	ПУ и лабораторен анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в приложение №4 към чл.14 и чл.15, ал. 1 и 2 от Наредба №11/14.05.2007 г.
	БДС EN 15852	АА	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в приложение №4 към чл.14 и чл.15, ал. 1 и 2 от Наредба №11/14.05.2007 г.
<b>Допълнителни показатели за КАВ по чл.4, ал.2 ЗЧАВ</b>			
Прекурсори на озон – летливи органични съединения (1,2,4 – триметил бензен, 1,2,3 – триметил бензен, 1,3,5 триметил бензен)	БДС EN 16017 – част 1	ПУ и лабораторен анализ	Не по-малко от 52 валидни средноденонощни концентрации, в т.ч. 14, отнасящи се за почивните дни.
Химичен състав на фракция ФПЧ <sub>2,5</sub>	Автоматичен аерозолен анализатор, работещ на	Определяне на органичен и неорганичен въглерод	Не по-малко от 52 валидни средноденонощни концентрации, в т.ч. 14, отнасящи се за почивните дни.



	принципа на недисперсионна инфрачервена детекция	Определяне на катионен и анионен състав	
Толуен Ксилен	Улавяне на частици в течна фаза и последваща йонна хроматография БДС EN 14662 - част 3	AA	минимум 90% регистрирани данни
СНМП	Методики на производителя	-	минимум 90% регистрирани данни

Изискването за минимум 90% регистрирани данни, означава пробоземането и/или анализа в съответните ПМ да е непрекъснато и автоматично, т.е. в рамките на една календарна година следва да бъдат определени минимум 329 валидни средноденонощни стойности и/или 7884 валидни средночасови (плаващи осемчасови и др.) стойности.

В ПМ в които се извършва определяне на различните фракции на праховите частици (ФПЧ<sub>10</sub> и ФПЧ<sub>2.5</sub>), пробонабирането задължително става през един и същ 24 часов период.

За текуща оценка на КАВ се спазват изискванията на горепосочените стандарти. Изчисляването на неопределеността на измерванията се извършва по алгоритми, представени като приложения на съответните стандарти.

**ТАБЛИЦА 1-2: ЕДИННИ МЕТОДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ И СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ ИЗПОЛЗВАНИ В ПУНКТОВЕТЕ ЗА ИНДИКАТИВНИ ИЗМЕРВАНИЯ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ**

Замърсител	Метод за измерване	Средства за измерване	Цели за качеството на данните
<b>Основни показатели за КАВ по чл.4, ал.1 ЗЧАВ</b>			
SO <sub>2</sub>	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
	БДС 17.2.4.17-83	ПУ и последващ анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.



NO <sub>2</sub> /NO	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
	БДС 17.2.4-22-83	ПУ и последващ анализ	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
O <sub>3</sub> и свързани NO и NO <sub>2</sub>	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
C <sub>6</sub> H <sub>6</sub>	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Изискванията към качеството на данните за КАВ са посочени в раздел I на приложение №8 към чл.13.2. и чл.22, ал.2 от Наредба №12/15.07.2010 г.
<b>Допълнителни показатели за КАВ по чл.4, ал.2 ЗЧАВ</b>			
H <sub>2</sub> S	Утвърдена методика	АА	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
	Утвърдена методика	ПУ и лабораторен анализ	Индикативен метод за измерване
NH <sub>3</sub>	Утвърдена методика	АА	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	
	Утвърдена методика	ПУ и лабораторен анализ	Индикативен метод за измерване
Стирен	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
Общи неметанови въглеродороди СН <sub>4</sub>	Утвърдена методика	АА	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
Фосген	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
НСI	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
СI	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)
НСN	Утвърдена методика	ДОАС с-ма	Индикативен метод на измерване (24 ч режим на работа)



**ПРИЛОЖЕНИЕ 2 към Заповед № РД-**

Данни за измерените концентрации на фини прахови частици (ФПЧ<sub>10</sub> и ФПЧ<sub>2.5</sub>)

1. Данни за измерените концентрации на ФПЧ<sub>10</sub> в пунктовете за мониторинг на територията на РИОСВ ..... през месец ..... 20 ..... година.

Таблица №1

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [µg/m <sup>3</sup> ]	Превिшение на ПС за СДН [в пъти ПС за СДН]	Забележка
1	2	3	4	5	6
				-	-
Брой регистрирани данни през месеца:					
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:					
Брой регистрирани превишения през месеца:					
Брой регистрирани превишения от началото на годината до момента:					
Средномесечна концентрация:					
Времеви обхват (%):					

2. Данни за измерените концентрации на ФПЧ<sub>2.5</sub> в пунктовете за мониторинг на територията на РИОСВ ..... през ..... тримесечие на 20.... година.

Таблица №2

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [µg/m <sup>3</sup> ]
1	2	3	4
Брой регистрирани данни през докладвания период:			
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:			
Средна концентрация за докладвания период (... тримесечие):			

**ЗАБЕЛЕЖКИ:**

- За всеки ПМ се попълва отделна таблица.
- В случай, че измерените концентрации не превишават установените прагови стойности в последните 2 колони на Таблица №1 се поставя знак „-“.
- ПС за СДН – прагова стойност на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве.
- СДН за ФПЧ<sub>10</sub> не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти през календарна година.



**ПРИЛОЖЕНИЕ 3 към Заповед № РД-**

Данни за измерените концентрации на Pb, Cd, Ni, As и ПАВ [бензо(а)пирен] в пунктовете за мониторинг на територията на РИОСВ ..... през .... тримесечие на 20..... година.

**1. Олово (Pb)**

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ]
1	2	3	4
Брой регистрирани данни през докладвания период:			
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:			
Средна концентрация за докладвания период (... тримесечие):			

**2. Кадмий (Cd)**

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [ $\text{ng}/\text{m}^3$ ]
1	2	3	4
Брой регистрирани данни през докладвания период:			
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:			
Средна концентрация за докладвания период (... тримесечие):			

**3. Никел (Ni)**

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [ $\text{ng}/\text{m}^3$ ]
1	2	3	4
Брой регистрирани данни през докладвания период:			
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:			
Средна концентрация за докладвания период (... тримесечие):			

**4. Арсен (As)**

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [ $\text{ng}/\text{m}^3$ ]
1	2	3	4



Брой регистрирани данни през докладвания период:			
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:			
Средна концентрация за докладвания период (... тримесечие):			

**5. Полиароматни въглеродороди [ПАВ – бензо(а)пирен]**

Пункт	Община	Дата	Измерена концентрация [ng/m <sup>3</sup> ]
1	2	3	4

Брой регистрирани данни през докладвания период:			
Брой регистрирани данни от началото на годината до момента:			
Средна концентрация за докладвания период (... тримесечие):			

**ЗАБЕЛЕЖКА:**

- За всеки ПМ се попълва отделна таблица.



ПРИЛОЖЕНИЕ 4 към Заповед № РД-

Класификация на пунктовете за мониторинг (ПМ) съгласно чл.10, ал.3 от

Наредба №7 за оценка и управление на КАВ (ДВ, бр.45/1999г.)

Код на пункта за мониторинг	Наименование на пункта	Класификация на областта*	Класификация на станцията (пункт за мониторинг)**	Обхват на пункта за мониторинг	Агломерация/ Район/ Население
BG0024A	Гара Яна	крайградска	фонова	с. Гара Яна (100м-2км)	Агломерация
BG0079A	София - АИС Младост	градска	транспортна	ж.к.Младост, гр. София (10-15м)	Столична
BG0040A	София - АИС Надежда	градска	фонова	кв. Надежда, гр. София (100м-2км)	1 292 310
BG0050A	София - АИС Хиподрума	градска	фонова	кв. Хиподрума, гр. София (100м-2км)	
BG0052A	София - АИС Дружба	градска	фонова	кв. Дружба, гр. София (100м-2км)	
BG0073A	София - АИС ИАОС/Павлово	градска	транспортна	кв. Павлово, гр. София (10-15м)	
BG0070A	София - АИС Копитото	извънградска - близо до града	фонова	Копитото (2-10км)	
BG0051A	Пловдив - АИС Каменица	градска	фонова	гр. Пловдив (100м-2км)	Агломерация
BG0078A	Пловдив - АИС ж.к. Тракия	градска	транспортна	гр. Пловдив (10-15м)	Пловдив
BG0034A	Долни Воден	крайградска	фонова	кв. Долни Воден (100м-2км)	420 978
BG0075A	Варна - АИС СОУ Ангел Кънчев	градска	фонова	гр. Варна (100м-2км)	Агломерация
BG0083A	Варна - АИС Чайка	градска	фонова	гр. Варна, жк Чайка (100м-2км)	Варна
BG0013A	Девня - Изворите	градска	фонова	гр. Девня (100м-2км)	362 254
BG0045A	Русе - АИС Възраждане	градска	фонова	кв. Възраждане, гр. Русе (100м-2км)	Северен/ Дунавски
BG0084A	Плевен - АИС НУ Патриарх Евтимий	градска	фонова	гр. Плевен (100м-2км)	2 063 381
BG0043A	Враца - АИС жп гара	градска	фонова	гр. Враца (10-15м)	
BG0038A	АИС Шумен	градска	фонова	гр. Шумен (100м-2км)	
BG0081A	АИС Видин 2	градска	фонова	гр. Видин (100м-2км)	
BG0057A	АИС Горна Оряховица	градска	фонова	гр. Горна Оряховица (100м-2км)	
BG0076A	Добрич - АИС ОУ Хан Аспарух	градска	фонова	гр. Добрич (100м-2км)	
BG0066A	АИС Ловеч	градска	фонова	гр. Ловеч (100м-2км)	
BG0020A	Велико Търново - РИОСВ	градска	фонова	гр. Велико Търново (100м-2км)	



BG0060A	Монтана - РИОСВ	градска	фонова	гр. Монтана (100м-2км)	
	ДОАС N Никопол	градска	фонова	гр. Никопол (100м-2км)	
	ДОАС S Свищов	градска	фонова	гр. Свищов (100м-2км)	
	ДОАС S1 Силистра	градска	фонова	гр. Силистра (100м-2км)	
	Старо Оряхово ЕС 3	регионална	фонова	(25-150км)	
BG0058A	АИС Благоевград	градска	фонова	гр. Благоевград (100м-2км)	Югозападен 1 102 039
BG0077A	Смолян - АИС Библиотеката	градска	фонова	гр. Смолян (100м-2км)	
BG0018A	Кърджали - АИС Студен Кладенец	градска	фонова	гр. Кърджали (100м-2км)	
BG0080A	Перник - АИС Център	градска	фонова	гр. Перник (100м-2км)	
BG0025A	Пирдоп	градска	фонова	гр. Пирдоп (100м-2км)	
BG0046A	Перник - Църква	градска	фонова	гр. Перник (100м-2км)	
	Витиня ЕС 1	регионална	фонова	(25-150км)	
BG0026A	АИС Гълъбово	градска	промишлена	гр. Гълъбово (10-100м)	Югоизточен 1 809 072
BG0041A	Димитровград - АИС Раковски	градска	фонова	гр. Димитровград (100м-2км)	
BG0044A	Бургас - АИС кв Долно Езерово	градска	промишлена	кв. Долно Езерово, гр. Бургас (100-2км)	
BG0056A	Бургас - АИС Меден Рудник	градска	фонова	кв. Меден Рудник, гр. Бургас (100м-2км)	
BG0069A	АИС Сливен	градска	фонова	гр. Сливен (10-15м)	
BG0071A	АИС Несебър	градска	фонова	гр. Несебър (100м-2км)	
BG0055A	Стара Загора - АИС Зелен клин	градска	транспортна	гр. Стара Загора (10-15м)	
BG0039A	Стара Загора - РИОСВ	градска	фонова	гр. Стара Загора (100м-2км)	
BG0061A	Хасково - РИОСВ	градска	фонова	гр. Хасково (100м-2км)	
BG0063A	Бургас - ДОАС РИОСВ	градска	фонова	гр. Бургас (100м-2км)	
BG0047A	Пазарджик - РИОСВ	градска	фонова	гр. Пазарджик (100м-2км)	
BG0053R	Рожен КФС	отдалечена	фонова	(200-500км)	
	ДОАС Ръжена	крайградска	фонова	с. Ръжена (100м-2км)	
	ЕС 2 Юндола	регионална	фонова	(25-150км)	

Съгласно речника на ЕАОС класификациите са следните:

\* Класификация на областта: градска, крайградска, извънградска, извънградска - близо до града, регионална, отдалечена

\*\*Класификация на станцията: транспортна, промишлена и фонова